

Doprava a paragrafy

PETR KOLMAN

Nevydání dokladu o zaplacení jízdného řidičem taxislužby

I univerzitní pracovníci nebo studenti mají občas nutnost využít služeb taxi. Vždyť kdo z nás nespíchal, aby na poslední chvíli stihl začátek konference či akademického přeboru v aerobiku?

Možná jste si položili otázku, zda si musí občan o doklad z taxametru říkat sám nebo mu je jej povinen řidič vydat automaticky. Co následuje v případě pokud řidič taxislužby nevydá cestujícímu doklad?

Taxislužba je nyní regulována především zákonem č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě ve znění pozdějších změn a doplnění.

Silniční dopravou rozumíme souhrn činností, jimiž se zajišťuje přeprava osob (linková osobní doprava, kyvadlová doprava, příležitostná osobní doprava, **taxislužba**), zvířat a věcí (nákladní doprava) vozidly, jakož i přemístování vozidel samých po dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích a volném terénu.

Provozovatel taxislužby je oprávněn provozovat taxislužbu pouze vozidlem, které je pro tyto účely evidováno dopravním úřadem.

Provozovatel taxislužby je povinen zajistit, aby vozidlo taxislužby bylo při výkonu taxislužby, kterým se rozumí nabízení nebo vykonávání přepravních služeb, označeno střešní svítilnou s nápisem TAXI a vybaveno úředně ověřeným a zaplombovaným taxametrem, jehož nedílnou součástí je tiskárna a paměťová jednotka schopná uchovávat denní a měsíční zaznamenané hodnoty o provozu vozidla alespoň po dobu *pěti let* ode dne jejich záznamu. Vozidlo, které je opatřeno střešní svítilnou s nápisem TAXI, není přípustné využívat k provozování jiného druhu silniční dopravy bez zakrytí této střešní svítilny.

Provozovatel taxislužby je povinen zajistit, aby *řidič* při výkonu taxislužby používal taxametr a po ukončení jízdy *bez vyzvání (!)* vydal cestujícímu nepoškozený a čitelný doklad o výši jízdného pořízený jako výstup z tiskárny taxametru.

Provozovatel taxislužby je dále povinen zajistit, aby k výkonu taxislužby bylo užito pouze vozidel označených a vybavených předepsaným způsobem.

Důsledkem nevydání dokladu o zaplacení jízdného z tiskárny taxametru cestujícímu je odebrání *průkazu o způsobilosti řidiče taxislužby* – viz § 21 odst. 9 ve spojení s § 21 odst. 13 písm. b) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.

Jak i v červnu roku 2007 judikoval Městský soud v Praze správní úřad *nemá možnost správní úvahy (neboli diskrece)* o tom, zda řidiči v případě nevydání dokladu o zaplacení průkaz o způsobilosti řidiče taxislužby odebere, či nikoliv – správní úřad to provést musí.

K osobním a majetkovým poměrům řidiče taxislužby správní orgán nemůže při rozhodování o odebrání průkazu o způsobilosti řidiče taxislužby přihlížet. Stejně tak k nim nepřihlíží ani soud při přezkumu zákonnosti takového rozhodnutí.*

• • •

Pro odlehčení na závěr uveďme, že autorovi tohoto textu jedna bývalá studentka tvrdila, že v taxíku platila za odvoz *stravenkami (sic!)*. Pravda, tím si ce nedošlo k porušení zákona o silniční dopravě, ale předpisů finančně-právních (resp. daňových), nicméně toto už je námět zase na jiný článek.

Benzínové pumpy – kdy dojde ke konci utajování informací ?

Jak si povšimla i běžná média, Česká obchodní inspekce opakovaně bojkotovala publikování údajů o čerpacích stanicích, na kterých při svých kontrolách zjistila prodej pohonných hmot horší jakosti. Rozhodně se nejedná jen o nějakou akademickou otázku na úseku práva na informace, načerpáním podřadného (pančovaného) paliva může automobilistovi (resp. automobilistce) vzniknout škoda až ve výši několika desítek tisíc korun. Proto je určitě dobré vědět, kde se nacházejí čerpací stanic s nekvalitním palivem a současně jak ČOI plní svou kontrolní funkci.

Výše zmíněné „utajovací“ jednání ČOI je – nejen dle mého názoru – v rozporu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Zmíněný předpis nařizuje ČOI (stejně jako celé řadě jiných orgánů veřejné správy) obecnou povinnost poskytovat veškeré relevantní informace. *Stošestka*, jako zákonný předpis provádějící ústavní právo na informace, je postavena na principu, že se poskytují všechny informace, pokud zákon nestanoví jinak.

ČOI se zde pokouší aplikovat jednu z výjimek zákona o svobodném přístupu k informacím a odepírá poskytování informací o pumpách s méně kvalitním benzínem či naftou s poukazem na ustanovení § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Tento paragraf praví:

„Informace, které získal povinný subjekt (v našem případě ČOI) od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné

* Viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2007, čj. 9 Ca 305/2005-33.

činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.“

Tuto interpretaci bránící poskytnutí informací ovšem nutno odmítnout. Jak konstatovala ve své zprávě i zástupkyně veřejného ochránce práv J. Seitlová, jedná se sice o informace vzniklé v rámci kontrolní činnosti, ve které jsou zaměstnanci vázání mlčenlivostí podle zákona o státní kontrole, ale ČOI zřejmě záměrně přehlíží poslední větu ustanovení, kdy povinný subjekt musí poskytnout ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly *jeho činností*. Kterak již v září 2008, dle mého názoru výstižně, konstatovala zástupkyně veřejného ochránce práv: *Nelze si snad ani představit vhodnější naplnění podmínek této poslední věty, než je obsah kontrolního protokolu, který vytvořili pracovníci ČOI v rámci plnění svých úkolů.*

Pro srovnání např. zemědělská a potravinářská inspekce výsledky svých kontrol sděluje.

Velkým paradoxem to, že dokonce už ani významní hráči na benzinovém trhu nejsou proti zveřejňování „hříšníků“. Jak před nedávnem uvedl deník *Právo*, *Benzina*, *ÖMV*, *Shell*, souhlasí s tím, aby ti nepoctivci byli zveřejňováni.

Podtrženo a sečteno: Pokud byla za veřejné peníze provedena kontrola, veřejnost má právo znát pravomocné výsledky takovéto kontroly. To je asi také ten nejlepší krok k transparentnosti činnosti naší veřejné správy, jak ji garantuje naše norma norem – tedy Ústava ČR.

Jean Tinguely: *Povoz*, 1968